

Sygn. akt **XXV Ns 90/12**

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w następującym składzie:

przewodnicząca: **SSO Małgorzata Borkowska**

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2012 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku **E. W.**

z udziałem **H. S., T. K. i Z. K.**

o wydanie orzeczenia w trybie art. 35 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym

postanowił:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskiem złożonym w dniu 12 czerwca 2012 roku, w trybie art. 35 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym **E. W.** wniósł o:

1) wydanie zakazu publikowania uczestnikom postępowania (...) M. – H. W. Miesięcznika (...), Z. K. i T. K. materiałów zawierających nieprawdziwe informacje oraz obrażających i pomawiających wnioskodawcę;

2) nakazanie uczestnikom sprostowania informacji zawartej w miesięczniku Ł. nr (...) Kwiecień/Maj 2012 poprzez zamieszczenie w kolejnym wydaniu tego czasopisma, na stronie trzeciej, tekstu ze sprostowaniem o następującej treści:

„W wydaniu miesięcznika (...) (...) Kwiecień/ Maj zamieściliśmy dwie fotografie z wizerunkiem Pana E. W., wykonane na jednej z sesji Rady Miejskiej w Ł.. Informujemy, że podpisy pod tymi zdjęciami były nieprawdziwe i mogły spowodować podważenie zaufania społecznego do Pana E. W., szczególnie w sytuacji kiedy pełni on funkcję radnego powiatowego i członka Zarządu (...); podpisy: W. miesięcznika Ł. H. S., Redaktor Naczelny Z. K., autor artykułu T. K.”(wielkość czcionki 16).

3) nakazanie uczestnikom przeproszenia wnioskodawcy poprzez opublikowanie przeprosin w gazetach lokalnych, w najbliższych wydaniach, po wydaniu wyroku sądowego: dwutygodniku Gazeta (...), dwutygodniku (...) Ł., miesięczniku Ł. - na stronach trzecich, wielkość czcionki 16. Tekst przeprosin następującej treści:

„W. miesięcznika Ł. H. S., Redaktor Naczelny Z. K. oraz T. K. autor artykułu, przepraszają Pana E. W. za zamieszczenie nieprawdziwych informacji jakoby E. W. należał do nieistniejącej organizacji pod nazwą (...). Przepraszamy również za umieszczenie nad głową Pana E. W. aureoli co nosiło znamiona wyszydzania. Użyta w wielu artykułach tego wydania (...) nazwa organizacji Centrum (...) nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistości i fakt ten mógł narazić Pana E. W. na utratę zaufania publicznego, jako radnego powiatowego i członka Zarządu Powiatu (...) (...);”

4) nakazanie uczestnikom wpłacenia kwoty po 3 000,00 zł każdy na rzecz: (...) Stowarzyszenie Niepełnosprawnych (...), ul. (...), (...)-(...) Ł., Nr KRS (...), Nr konta (...);

5) zasądzenie od uczestników na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania sądowego jeżeli takowe wystąpią.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca podniósł, iż w nr (...) miesięcznika (...) zamieszczono zdjęcia wykonanych na sesji Rady Miejskiej i opatrzone je nieprawdziwymi, złośliwymi a nawet szyderczymi (aureola nad głową) komentarzami. Pod pierwszym zdjęciem, iż wnioskodawca należy do nieistniejącej organizacji Centrum (...) i jest stworzony do rządu, pod drugim zdjęciem, na którym nad wizerunkiem wnioskodawcy umieszczono aureolę zaś na plecach znak zapytania, w trakcie rozmawiania z radnymi powiatowymi umieszczono komentarz, iż wnioskodawca ma „chrapkę na rządzenie w sojuszu z (...)”.

Zdaniem wnioskodawcy forma prezentacji zdjęć i podpisy sugerują jakoby należał do jakiejś organizacji przestępczej. W jego ocenie publikowanie nieprawdziwych, oszczerczych informacji na jego temat ma na celu podważenie jego dobrego imienia i spowodowanie utraty zaufania przy obecnych i w przyszłych wyborach samorządowych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem nr 2/12 z dnia 26 kwietnia 2012 roku Komisarz Wyborczy w W. zarządził przeprowadzenie referendum w gminie Ł. w sprawie odwołania burmistrza gminy Ł. przed upływem kadencji.

Burmistrzem gminy Ł. jest obecnie T. D. (1).

Wnioskodawca jest działaczem samorządowym. W kadencji 1998 - 2002 był Przewodniczącym Rady Miejskiej w Ł., zaś w kadencji 2002 -2006 był Przewodniczącym Rady Powiatu (...) (...). Obecnie wnioskodawca jest radnym powiatowym i członkiem Zarządu Powiatu.

W numerze (...) (kwiecień/maj 2012 rok) miesięcznika (...) na stronie 10, 11, 12 ukazał się artykuł pt. „(...)?” (...)” w którym zamieszczono dwa zdjęcia z wizerunkiem wnioskodawcy. Jedno ze zdjęć opatrzone podpisem „(...) - (...)”.

Również w innych częściach gazety użyto nazwy (...) np.:

- na str. 4 artykuł „Kto stoi za referendum? Figuranci i mocodawcy” zapisano „wszystkie drogi prowadzą (...)na str. 5 Centrum (...)”;

- na str. 14, 15, 16 artykuł „Manipulowanie emocjami w prasie opozycyjnej”; na str. 14 stwierdzono „Opozycję wspierają gorliwie dwie gazety (...) (...). Wokół pierwszej z nich zebrało się grono tych co to chcieliby robić interesy na koszt gminy ale zostali przez burmistrza odsunięci oraz radnych i koleśków starego układu wraz z inspiratorami referendum, którzy jako figuranci występują w roli włóczy i tarczy jednocześnie. A wszystko to po to żeby przywrócić stary układ interesów rolę. Ośrodkiem układu jest Centrum (...)”; na str. 16 umieszczono następującą informację „właściwymi inicjatorami referendum są radni opozycyjni na czele z G., Z., radną powiatową M. W. (teściową radnej S. M. W.), wspierani przez Centrum (...) ....” artykuł kończy się apelem o nie pójście na referendum.

Na stronie pierwszej miesięcznika (...) wśród osób i podmiotów organizujących referendum w sprawie odwołania ze stanowiska burmistrza T. D. (2) jest wymieniona nazwa Centrum (...). Zdjęcie z wizerunkiem wnioskodawcy zamieszczone na stronie 11 jest opatrzone podpisem że należy on do organizacji Centrum (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kampania referendalna powinna być prowadzona według określonych ustawa reguł i zasad. W toku kampanii referendalnej powinna być wyjaśniona istota problemu rozstrzyganego w referendum, treść postawionych pytań i wariantów, a także winny być prezentowane stanowiska inicjatora referendum oraz partii politycznych, zrzeszeń i mieszkańców w sprawie poddanej referendum. (por. art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000r. o referendum lokalnym). Ma to służyć umożliwieniu podjęciu przez mieszkańców ostatecznej decyzji w danej sprawie poddanej do rozstrzygnięcia w tym trybie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym (dalej jako u.r.l.) jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wnioski o:

- 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów,
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów,
- 3) nakazanie sprostowania informacji,
- 4) nakazanie przeproszenia pomówionego,
- 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10 000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej,
- 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10 000 złotych tytułem odszkodowania.

Nie każda informacja opublikowana w czasie kampanii referendalnej może być weryfikowana w tym trybie. Przesłanką uprawniającą do ochrony w tym trybie jest istnienie związku pomiędzy kampanią referendalną a dokonaniem naruszeniem.

Ogłoszone w gminie Ł. referendum dotyczy odwołania bądź niedowolania obecnego burmistrza przed upływem kadencji, a więc przedmiotem kampanii referendarnej jest ocena pracy obecnego burmistrza. To ocena pracy obecnego burmistrza wyznacza ramy plakatów, haseł, ulotek, wypowiedzi albo innych form propagandy i agitacji, a więc tych instrumentów, o których można stwierdzić, że są elementem kampanii referendalnej.

Nie każda zatem informacja pojawiająca się w okresie kampanii referendalnej ma związek z kampanią referendalną w rozumieniu art. 28 ust. 1 cytowanego powyżej. Nie ma podstaw, aby mianem materiałów propagandowo agitacyjnych określać wszelkie publikacje w okresie kampanii wyborczej tylko dlatego, że dotyczą gminy Ł..

Podkreślić należy, iż art. 35 u.r.l. odnosi się jedynie do publikowania nieprawdziwych danych lub informacji. Ustawodawca zatem w sposób wyraźny pominął we wskazanym przepisie kwestie dotyczące publikowania wizerunku osób podczas kampanii wyborczej. Kwestia posługiwania się wizerunkiem osoby, nawet w związku z kampanią wyborczą nie może być rozpoznawana w trybie art. 35 u.r.l., o co wnosił wnioskodawca.

Wnioskodawca może szukać ochrony prawnej, co do upubliczniania jego wizerunku jednakże winien czynić to na gruncie art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, czy też ochrony dóbr osobistych uregulowanej w kodeksie cywilnym, a nie na gruncie ustawy o referendum lokalnym.

Wobec powyższego wniosek E. W. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Jedynie na marginesie dodać można, iż wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie albowiem między zamieszczeniem zdjęć wnioskodawcy a kwestią odwołania bądź nie burmistrza przed upływem kadencji istnieje jedynie związek czasowy, ponieważ te informacje ukazały się w czasie kampanii referendalnej i związek miejscowy bo publikator ukazuje się na terenie gminy Ł., ale kwestionowane fakty nie mają związku z informacjami dotyczącymi obecnego burmistrza. Nie można przyjąć by ocenie w trybie art.35 u.r.l. podlegały wszystkie publikacje ukazujące się w trakcie kampanii i pośrednio dotyczące problemu referendum, w niniejszej sprawie odwołania burmistrza Ł., założenie takie prowadziłoby do blokady informacji przekazywanych przez prasę. W okresie kampanii prasa zachowuje swoje prawo do odnoszenia się do faktów, wydarzeń, opatrywania ich komentarzami i ocenami, do krytykowania.

Z podniesionych względów należało orzec jak na wstępie.